

Hyvinvoinnin kuntakortti

Hyvinvointikertomus Iin kunta

- Suunnitelma vuodelle 2023 ja Raportti vuosilta 2017-2022

Aluejaot © MML, 2014

Kunnan tiedot

Kunta / Pohjois-Pohjanmaa	
Asukasluku 31.12.2021	9912 / 411 856 (30.6.2018)
Väestöennuste 2030	9067 / 410 025
Ikärakenne 2017 (% väestöstä)	
• 0-17-vuotiaita	Vuonna 2017: 23 / 24 %. Muutos vuoteen 2030: -x %
• 18-64-vuotiaita	Vuonna 2017: 57 / 58 %. Muutos vuoteen 2030: -x %
• 65 v. täyttäneitä	Vuonna 2017: 20 / 19 %. Muutos vuoteen 2030: +x %
Koulutustasomittain 2020	333/ 385,9
Väestöllinen huoltosuhde 2020	78,1 / 64

Erityispiirteet

- Pinta-ala: 1602,75 km²
- Loma-asunnot: 1500
- Yritykset: 400
- Tuloveroprosentti: 21,25% (v. 2019)

Hyvinvointikertomus

Kuntalain 1 § mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain.

Vuoden 2019 alusta Iin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Hyte-työryhmänä on toiminut Iin kunnan johtoryhmä, jossa ovat jäsenenä kaikki toimialajohtajat, sekä Oulunkaaren kuntayhtymän ja Iin Micropoliksen edustajat. Työryhmän tärkeimpänä tehtävänä on valmistaa vuosittain Hyvinvointikertomus toimenpiteineen, joka ohjaa kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvointityö joka kuuluu kaikille toimialoille. Iin kunnan toimintaa ohjaa Kuntastrategia ja hyvinvointityön tulee tukea kuntastrategian toteutumista.

Hyvinvointikertomustyön alkuvaiheessa on kartoitettu hyvinvoinnin tilanne: tavoitteet, painopistealueet ja toimenpiteet.

Asuminen ja elinympäristö

- **1 hengen asuntokunnat:** 34,8/35%
- **Katuturvallisuusindeksi:** x / x
- **Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat:** 0,6 / 0,8%
- **Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65+ v:** 393,7/420,3 per 10 000 vast.ikäistä

Ihmissuhteet ja osallisuus

- **Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa:** 60,7/54,1%
 - Kunnassa osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tmv.: Kyllä / Ei
- Kunnan omaa tekstiä esim. yksinäisyydestä, asukasraadeista tai järjestö- ja yritys yhteistyöstä.

Vapaa-aika

- **Kirjaston kokonaislainaukset:** 17,1/18 per asukas
- Iin kansalaisopiston opiskelijat %-väestöstä opiston tuntimäärä/asukkaat 1,03 h/asukas
- opiskelija %-väestöstä 6,9/6,8%
- TEAviisari kulttuuri 76 ja liikunta 71

Opiskelu ja työ

- [Pitää koulunkäynnistä, 4-5. lk:](#) 83,7/81,8%
- [Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat:](#) 7,6/6,7%
- [Työttömät % työvoimasta:](#) 15/13,5
- [Nuorisotyöttömät % 18-24-vuotiaasta työvoimasta:](#) 20,5/16,9
- [Pitkäaikaistyöttömät % työttömistä:](#) 31,1/22,7

Taloudellinen toimeentulo

- [Lasten pienituloisuusaste:](#) 16,6/16,5%
- [Toimeentulotukea pitkäaik. saaneet 25-64-v. vuodessa:](#) 1,2/1,1%
- [Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-v.:](#) 10,7/10,7%
- [Toimeentulotukea saaneet 65 v. täyttäneet:](#) 1,4/1,7%

Terveys ja mielen hyvinvointi

- [Kokee terveytensä keskitasoiseksi tai huonommaksi, 4.-5. lk:](#) 6,3/4,7%
- [Sairastavuusindeksi \(THL, ikävakioitu\):](#) 122,8/121
- [Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-v.:](#) 5,1/5,0%

Elintavat

Yläkouluikäiset:

- [Nukkuu arkisin alle 8 h:](#) 31,4/41,2%
- [Ylipaino 8.ja 9.lk:](#) 16/20,2%
- [Hyväksyvä asenne:](#)
Kokeillut laittomia huumeita 8.-9.lk: 5,5/3,9%
Nuuskaa päivittäin 8.-9.lk: 5,8/5,4%
Tupakoi päivittäin 8.-9.lk: 7,9/2,4%
Tosi humalassa väh.kerta/kk 8.-9lk: 12,9/8,3%
Omalla paikkakunnalla helppo hankkia huumeita 8.-9.lk: 33,3/26,6%

Toimiva arki

Lapset, lapsiperheet, nuoret:

Kunnan omaa tekstiä.

Työkäiset:

Kunnan omaa tekstiä.

Ikäihmiset:

- [Yksinasuvat](#) 75 v. täyttäneet: 53,1/52 %

Palvelut

Kunnan terveydenedistämiski-
aktiivisuus (TEA):

Hyvällä tasolla:

- [Kuntajohto:](#) 81/78
- [Liikunta:](#) 71/72
- [Kulttuuri:](#) 76/63

Parannettavaa:

- [Perusopetus:](#) -/66
- [Lukiokoulutus:](#) 49/66
- [Perusterveydenhuolto:](#) 64/63

li/koko maa

Hyvinvoinnin strategiset kärjet ja painopistealueet

lin kunnan pysyvät arvot ovat: Luovuus ja idearikkaus, toisista huolehtiminen ja uudistuminen ja osaaminen.

lin kunnan visio: li on kasvava, viihtyisä ja elinvoimainen, luovasti uudistuva kunta – lissä on ideaa.

lin kuntastrategia päivitettiin vuonna 2022.

Päätökset

Ii-instituutti Itk

Khall

Kvalt

Päivitetty tiedot: 9.11.2022

Yhteystiedot:

vt. Hyvinvointijohtaja Minna Halonen p. 050 3106 802

Hyvinvointikoordinaattori Riitta Räninä p. 050 3950 305

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ii.fi

Hyvinvointitavoitteet 2050 ja raportti 2017-2022

Meijän lin hyvinvointikertomus

Tavoite 2050: Iiläisellä lapsella on hyvä kasvuympäristö - lapsi/nuori on hyvinvoiva ja hänellä on edessään valoisa tulevaisuus

Lapset:

- Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 6-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut: 2017 32,9%, 2018 38,2 %, 2019 42,9% ja 2020 48,8%.
- Pitää koulunkäynnistä, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 83,7 %, 2019 77,4% ja 2021 81,8%
- Kouluinnostus, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 37,2% ja 2019 35,8%.
- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 91,6 %, 2019 86% ja 2021 87,6%.
- Ei yhtään hyvää kaveria, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 2,7%, 2019 1,3% ja 2021 0,4%.
- Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2019 88,7% ja 2021 84,1%.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 53,4%, 2019 35,2% ja 2021 45%.

Nuoret:

- Pitää koulunkäynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 47,6 %, 2019 57 % ja 2021 56%.
- Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 70,5%, 2019 79,5% ja 2021 71,4%.
- Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 12%, 2019 7,6% ja 2021 11,2%.
- Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2019 95,5% ja 2021 98%.
- Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 24,9%, 2019 30,9% ja 2021 21,2%.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 19,6%, 2019 19,5% ja 2021 29,9%.
- Peruskoulun päättötodistuksen saa %-nuorista: 2017 100%, 2018 100%, 2019 100 % ja 2020 100% ja 2021 100%.

Lapsiperheet:

- Lasten pienituloisuusaste: 2017 16,6%, 2019 16,5% ja 2020 15,4%
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä: 2017 1,5%, 2018 1,5%, 2019 1,3%, 2020 0,9% ja 2021 1,0%
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinhuoltajakotitaloudet, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista: 2017 3%, 2018 2,9%, 2019 1,8%, 2020 0,9 % ja 2021 1,0%.
- Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL): 2017 0,6%, 2018 0,4%, 2019 0,6%, 2020 0,7% ja 2021 1,1%
- Tilasto 15-28-vuotiaista iiläisistä nuorista 80-133 on jäänyt vuonna 2019 koulutuksen tai työn ulkopuolelle. Iiläisiä 15-28- vuotiaita nuoria on vuonna 2019 yhteensä 1371 henkilöä.
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä: vuonna 2017 7,6%, 2018 7,9%, 2019 6,7%, 2020 6,7%
- Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 4. ja 5. luokan oppilaista: 2017 0,7%, 2019 3,8% ja 2021 2,9%
- Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista: 2017 9,5%, 2019 7,7% ja 2021 4,4%.
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus, kokemus omasta hyvinvoinnista

Tavoite 2050: Iiläinen työkäinen on hyvinvoiva ja hän jää eläkkeelle hyvinvoivana 65-vuotiaana

Työkäiset

- Keskimääräinen eläkkeelle siirtymisikä: 2017 59 v., 2018 57,4 v., 2019 59,3 v., 2020 54,7 v. ja 2021 58,6 v.
- Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä: 2017 130,9, 2018 120,3, 2019 131,1, 2020 138,4 ja 2021 151,6
- Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta: 2017 20,3%, 2018 13,2%, 2019 13,5%, 2020 16,9% ja 2021 13,7%
- Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä: 2017 31,1%, 2018 27,4%, 2019 24,8%, 2020 22,7% ja 2021 29,8%
- Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta: 2017 4,7%, 2018 3,3%, 2019 2,7%, 2020 3,1% ja 2021 3,6%
- Työttömät, % työvoimasta: 2017 15%, 2018 12%, 2019 10,8%, 2020 13,5% ja 2021 12,1%
- Työllisyysaste
- Työkäisten palkkasumma
- Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa, %: 2019 66,5%
- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %: 2017 60,7% ja 2021 54,1%.
- Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista: 2017 2,4%, 2018 2,3%, 2019 2,3% ja 2020 2,3%.
- Erityiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 40 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 9,3%, 2018 9,2%, 2019 9,3% ja 2020 9,4%.
- Diabetes perusterveydenhuollon lääkärin avosairaanhoidon vastaanoton käyntisyynä, % kirjatuista käyntisyistä: 2017 2,9%, 2018 2,7%, 2019 3,1% ja 2020 3,4%.
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus/kokemus omasta hyvinvoinnista

Tavoite 2050: Iiläinen vanhus on aktiivinen ja hyvinvoiva 75 –vuotiaana

Vanhukset

- Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 90,7%, 2018 91,1%, 2019 90,9%, 2020 91,8% ja 2021 90,7%
- Kotona asuvat 80 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 86,9%, 2018 87,5%, 2019 88%, 2020 89% ja 2021 86,9%
- Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 77,6%, 2018 79,5%, 2019 81,5%, 2020 83,4% ja 2021 80,0%
- Erityiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 12,7%, 2018 12,2%, 2019 12,6% ja 2020 12,6%.
- Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 7,2%, 2018 11,7 %, 2019 8,2%, 2020 7,2% ja 2021 8%
- Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 85 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä: 2017 39,3%, 2018 44,3%, 2019 45,7% ja 2020 45,6%.
- Eläkemäärä/eläkeläinen
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus/kokemus omasta hyvinvoinnista
- Eläkesumma

Tavoite 2050: Iiläinen erityislapsi, -nuori ja –aikuinen (vammainen) elää aktiivista ja esteetöntä elämää.

Vammaiset

- Vammaisten työ- ja päivätoiminnan piirissä asiakkaita 31.12., kunnan kustantamat palvelut/henkilöä: 2017 62, 2018 89, 2019 65 ja 2020 84.
- Osallisuusmittari: Lähde 2 –hankkeen tilastot
- Kuntalaisbarometri: Järjestö- ja harrastusaktiivisuus

Hyvinvointitoimenpiteet 2023

Kuntalain mukaan kunnan on laadittava tai tarkistettava kuntastrategia vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Kunnanvaltuusto hyväksyi 30.5.2022 lin uuden kuntastrategian 2030. Lin kunnan toimintaa ohjaa Kuntastrategia ja hyvinvointityön tulee tukea kuntastrategian toteutumista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden kautta pyritään lisäämään kuntalaisten kokemaa hyvinvointia ja terveyttä ja vähentämään väestön terveyseroja.

Lin kunta on allekirjoittanut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen, jossa sitoudutaan edistämään ja kehittämään pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointia. Sopimus koskee vuosia 2019-2025. Vuosittain käydään lakisääteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut Hyvinvointialueen kanssa.

Vuoteen 2030 ulottuvan lin kuntastrategian kehittämisteemoiksi on nostettu: luonnonläheinen li, kasvu, henkinen hyvinvointi ja systeeminen muutos. Strategiatyö viedään käytäntöön henkilöstön määrittämien lupaus (16 kpl) kautta. Strategian linjaukset toimivat kunnan talousarviotyön pohjana.

Lin kunnan hallinnon uudistus tulee voimaan vuoden 2023 alusta. Muutoksella on vaikutuksia hyvinvointipalveluiden organisointiin ja toimintaan. Hyvinvointi ja yhdyspinnat on uusi kokonaisuus hyvinvointipalveluissa. Hyvinvointityön lisäksi yhdyspintatyön tavoitteena on koordinoida koko lin kunnan yhdyspintatyötä.

Talousarviossa 2023 hyvinvointityön painopistealueena ovat yhdyspintatyön prosessien kuvaaminen ja yhteisten käytänteiden kehittäminen. Aikaisemmin Hyte-työryhmänä on toiminut kunnan johtoryhmä. Vuoden 2023 tavoitteena on perustaa laaja-alaisempi Hyte-työryhmä.

Syksyllä 2022 lin kunnan hyvinvointi on ollut mukana kehittämässä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointikertomuksen uutta mallia. Vuonna 2023 lin kunnan hyvinvointikertomus valmistellaan uuden mallin mukaiseksi, jossa pääpainona on ihmislähtöisyys ja ikäkausijattelu. Jokaisen kunnan Hyte-kuntakortti liitetään Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointikertomuksen liitteeksi.

Hyvinvointityön lupaus talousarviossa 2023:

Mitä? (Henkinen hyvinvointi): Luomme hyvinvointipalveluita ja kulttuurihyvinvointia yhdessä kuntalaisten kanssa. Jokaisen kuntalaisen oma kokemus on tärkein – kaiken ikäiset kuntalaiset saavat osallistua. Osallisuus, yhteisöllisyys ja yhteistyö ovat osa arkea. Tavoitteenamme hyvinvoiva kuntalainen.

Mittarit:

- Yhdyspintatyö on koordinoitu ja vastuutettu
- Hyte-työryhmä perustettu
- Uusi hyvinvointikertomus 2023-2025 tehty
- Hyvinvointikertomuksen indikaattorit
- Hyte-indikaattorit – valtionosuusjärjestelmä (Sotka.net)

Hyte-kerroin 2023

17,2 € / asukas x 9912 = 170.486 € valtionosuus vuonna 2023

Vuodesta 2023 alkaen hyvinvoinnin uusien toimenpiteiden pääpaino kuntalaisten ennaltaehkäiseviin palveluihin tulee kunnan toimialoilla keskittää Hyte-kertoimen indikaattoreihin, jotta samalla lin kunnan saama valtionosuus kasvaisi.

		2019	2020	2021
HYTE-kerroin euroa / asukas	5341		14	17,2
HYTE-kerroin, 0 - 100	5340		53	62
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	5355		140,9	172,7
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä	3959	478,8	420,3	
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori	5308		42	39
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	286	21,6		22,7
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori	5301		62	40
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	3219	6,7	6,7	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	5304		42	56
Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	5335	100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	5331	0	0	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	5330	0	0	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	5327		100	
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	5333	100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	5328		100	
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	5321		100	
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	5323		100	
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	5320		0	
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	5339		57	78
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	234	1,3	1,1	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	5306		47	42
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	5338		48	45
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	306	10,7	10,7	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori	5307		39	40
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	5336	0	0	100
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista	3906	16,5		20,2
Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori	5303		57	53
© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2022				